

16. 11. 2007

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Nová právní úprava úpadkového práva - postavení věřitelů

Insolvenční řízení je specifickou formou soudního řízení, jehož cílem je najít řešení dlužníkovy úpadku. Není však úpadku bez věřitelů, respektive nejde o úpadek dlužníka, pokud nemá minimálně dva věřitele. Věřitel je v tomto řízení stranou, oprávněným, který požaduje uspokojení svých závazků po dlužníkovi a toto uspokojení nelze řešit formou vykonávacího řízení.

V rámci nové právní úpravy obsažené v zák.č. [182/2006](#) Sb., insolvenčním zákoně, oproti současně účinné právní úpravě obsažené v zák.č. [328/1991](#) Sb., zákon o konkursu a vyrovnání, (dále jen ZKV) doznalo postavení insolvenčních věřitelů značných změn, a to jak ve formě posílení role samotných insolvenčních věřitelů, tak ve formě posílení role věřitelských orgánů.

Insolvenční zákon přiznává věřiteli jak postavení procesního subjektu (§9 IZ), tak postavení účastníka řízení (§14 IZ). V obou případech jde o věřitele, jenž uplatnil své právo vůči dlužníkovi, a to buď ve formě podání insolvenčního návrhu, nebo ve formě přihlášení své pohledávky do insolvenčního řízení.

Jak jsem již výše uvedl, postavení věřitelů doznalo dle právní úpravy obsažené v insolvenčním zákoně oproti současně právní úpravě několik změn, které bych rád nastínil.

Primárně insolvenční řízení je zahájeno podáním insolvenčního návrhu, respektive dnem, kdy došel insolvenční návrh věcně příslušnému soudu (ust. § 97 odst. 1 IZ). Na základě tohoto je patrné, že role věřitelů v rámci insolvenčního řízení počíná již v době před rozhodnutím o úpadku dlužníka, případně i ve fázi před rozhodnutím o způsobu řešení dlužníkovy úpadku. Jde především o právo věřitelů přihlásit své pohledávky do insolvenčního řízení, dání souhlasu věřitelů s prohlášením moratoria, možnost věřitelů podat návrh na ustanovení předběžného správce...apod., čímž se věřitel dostává do řízení již před rozhodnutím o úpadku dlužníka a je schopen na situaci dlužníka rychleji a tedy i lépe reagovat např. následným vhodným zvolení způsobu řešení úpadku.

Další novinkou je posílení role věřitelů ve vztahu k insolvenčnímu správci, a to jak ve formě posílení vlivu na insolvenčního správce, tak v rámci ustanovování insolvenčního správce.

Zásadní vliv věřitelů na insolvenčního správce představuje ust. § 29 insolvenčního zákona. Stanovuje, že věřitelé účastníci se první schůze věřitelů po přezkumném jednání se mohou usnést na odvolání správce jenž byl jmenován insolvenčním soudem. Většinou je součástí usnesení o odvolání správce rozhodnutí o novém správci. K tomuto usnesení je potřeba nejméně poloviny všech věřitelů přihlášených ke dni předcházejícímu konání schůze věřitelů, a tato je počítána podle výše jejich pohledávek. Toto rozhodnutí musí následně potvrdit v souladu s ust. §29 odst. 2 insolvenčního zákona insolvenční soud. Jak jsem již výše uvedl, může nastat situace, kdy schůze věřitelů sice rozhodne o odvolání správce, neusnese se však již na nové osobě správce. V tom případě v souladu s ust. § 30 insolvenčního zákona insolvenční soud ustanoví nového správce.

Dále během samotného řízení má věřitel či spíše věřitelský orgán možnost navrhnout zbavení funkce správce insolvenčním soudem. Jedná se o odvolání dle ust. § 31 insolvenčního zákona a o zproštění správce dle ust. § 32 insolvenčního zákona. Pro odvolání je typické, že insolvenční soud posuzuje

odvolací důvody závažné povahy, které však nejsou spatřovány v porušení povinností správce. Jde tedy nejčastěji o důvody typu možnosti podjatosti, střetu zájmů či jiných důvodů, jež neohrožují, ale do budoucna by mohly, insolvenční řízení. Druhým způsobem, jak výše uvedeno, je zproštění funkce správce. Insolvenční soud zkoumá tyto důvody: neplnění řádně svých povinností, nepostupování při výkonu své funkce s odbornou péčí, závažné porušení důležité povinnosti, které ukládá zákon nebo je uložil soud.

Samozřejmě výše uvedený vliv věřitelů na insolvenčního správce není úplný a jde jen o nastínění nejzásadnější změny nové právní úpravy. V průběhu celého řízení je celá řada práv předána věřitelům a úkony správce jsou limitovány souhlasem jak věřitelů, tak věřitelských orgánů.

Další významnou novinkou v rámci nové právní úpravy je přímý vliv věřitelů na výběr způsobu řešení dlužníkovy úpadku. Insolvenční zákon umožňuje úpadek dlužníka řešit především skrze oddlužení, reorganizaci a konkurs. S ohledem na skutečnost, že oddlužení a reorganizace představují sanační formu řešení úpadku, bude dle mého názoru nejběžnějším způsobem řešení úpadku konkurs, a to s ohledem jak na nutnost splnit řadu podmínek pro sanační způsoby řešení úpadku, tak na nutnost souhlasu věřitelů. Na druhé straně bude však sanační forma řešení úpadku pro věřitele zajímavá. S ohledem na výslednost uspokojení věřitelů skrze konkurs a výtěžnost pohledávek cca 5-7%, je oddlužení či reorganizace možností uspokojit věřitele ve větší rozsahu. Jako problematickou však vidím sanaci v případě, že věřiteli budou složky veřejné správy, respektive státní správy.

Závěrem bych rád uvedl, že výše uvedené nastínění problematiky postavení věřitelů je uvedeno jen příkladmo. Věřitelé v rámci insolvenčního řízení získali mnoho oprávnění, jež se dotýkají jednotlivých konkrétních postupů v řízení a nelze se všemi zabývat. Primárně jde o posílení role věřitelů k osobě insolvenčního správce, jež je dle mého názoru nejvýznamnější a mající největší vliv na insolvenční řízení, především k jeho ustanovování, posílení role věřitelských orgánů, jimž bych se konkrétně věnoval v jiném článku s vymezením jednotlivých „věřitelských tříd“, případně přímá účast věřitelů na volbě řešení úpadku dlužníka. Otázkou však zůstává, zda jsou čeští věřitelé schopni řádně využít svých oprávnění, myšleno tyto nezneužívat.

Mgr. Václav Jindra
advokátní koncipient
Advokátní kancelář Mgr. Tomáše Mužíka
Pařížská 22
110 00 Praha 1
tel: <?XML:NAMESPACE PREFIX = SKYPE />+420224811846
fax: +420224811595

© EPRAVO.CZ - Sbírka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Holdingové struktury a odpovědnost mateřské společnosti](#)
- [Zjednodušení rozvodového řízení – aktuální právní úprava vs. změny, které zavádí rozvodová reforma](#)
- [Ochrana klimatu a výroba zboží v roce 2024: uhlíkové clo a změny v emisních povolenkách](#)
- [Poskytování informací zadavatelem v zadávacím řízení](#)
- [Zásady pro spolupráci obcí s developery a možnost dohody na změně územního plánu](#)
- [Jak mohou firmy těžit z EU Taxonomie? Příklady konkrétních příležitostí ve třech sektorech](#)

- [Změny v bezplatných emisních povolenkách: na koho dopadnou a jak se na ně připravit?](#)
- [Investice do společné věci v nesezdaném soužití](#)
- [K povinnosti zaměstnance vrátit zaměstnavateli rozdíl mezi stálou a dosaženou mzdou při uplatnění konta pracovní doby](#)
- [Holdinky a zneužití práva při výplatě podílu na zisku.](#)
- [Technická novela zákona o zadávání veřejných zakázek vejde v účinnost už 16. 7. 2023](#)